

Tilrettelæggelse af det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn med udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark

(Notatet afløser notat af 11. maj 2007. Der er kun tale om tilpasninger, bl.a. fordi de fælleskommunale tilsynsførende fra 1. januar 2013 ikke længere er ansat på et botilbud men i regionshuset for at sikre habiliteten)

Der er indgået en aftale mellem kommunerne i Syddanmark og Region Syddanmark, hvor sidstnævnte på entreprenørbasis har ansvaret for drift af et fælles Samråd og tilsyn med kriminelle udviklingshæmmede. Den objektive finansiering for samrådsfunktionen og taksterne for tilsyn fremgår af hjemmesiden www.samraadsyddanmark.dk

I 2013 er alle kommuner i Syddanmark med i samrådsordningen. Alle kommuner er også med i det fælleskommunale tilsyn bortset fra Vejle og Fåborg-Midtfyn Kommuner, der har eget tilsyn, og med Nyborg Kommune aftales tilsynet fortsat konkret for hver borger i målgruppen.

Indholdsfortegnelse:

1. Tilsynets parter
2. Love og regler
3. Formål med tilsynet
4. Retningslinier for tilsynets udførelse og indhold
 - 4.1. Tidlig inddragelse af tilsynet
 - 4.2. Kontakt med kommunen, herunder opgavefordeling
 - 4.3. Rapportering til kommunen
 - 4.4. Løbende informationspligt til kommune og anklagemyndighed
 - 4.5. Kontakt til Samrådet
5. Kontakt med den dømte
6. Tilsynets fysiske placering, faglig udvikling mv.

1. Tilsynets parter

Tilsynets parter er fordelt på:

- Tilsynsmyndigheden: Handlekommunen
- Det udøvende tilsyn: Den fælleskommunale tilsynsførende.

2. Love og regler

I lbk. nr. 930 af 17. september 2012 om retssikkerhed og administration på det sociale område står i § 16 a:

Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med personer med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som i henhold til dom eller kendelse eller som vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal undergives tilsyn af de sociale myndigheder. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om ophold i en boform efter § 108 i Lov om Social service.

Stk. 2. Socialministeren kan fastsætte regler om de sociale myndigheders tilsyn.

I bemærkningerne til loven var det anført, at der kan fastsættes regler om samarbejde mellem kommuner og mellem kommuner og region.

Indtil den 1. januar 2007 påhvilede tilsynsforpligtelsen amtskommunerne. Forpligtelsen er således overført til kommunerne.

Den vejledende standard fra Netværk vedrørende Domfældte Udviklingshæmmede (NDU) er indarbejdet i materialet.

Hvilke love og regler i øvrigt?

Straffelovens § 16, § 68 og § 68 a.

Serviceoven, herunder servicelovens regler om magtanvendelse.

Retssikkerhedsloven.

3. Formål med tilsynet

Tilsynsførende skal overordnet sikre, at den domfældte udviklingshæmmede overholder dommens vilkår og ikke begår ny kriminalitet, samt sætte en positiv udvikling i gang.

Tilsynsførende skal sikre en tæt kontakt til handlekommunen, således at denne har mulighed for at løfte sin myndighedsopgave vedr. tilsyn (se pkt. 4.2-3)

Tilsynsførende skal efter anmodning en gang om året udarbejde en udtalelse til Samrådet om forløbet for den pågældende borger. Udtalelsen indgår i Samrådets anbefaling til anklagemyndigheden (se pkt. 4.5). Der sendes kopi til orientering til handlekommunen af tilsynsførendes udtalelse og Samrådets anbefaling.

4. Retningslinier for tilsynets udførelse og indhold

4.1 Tidlig inddragelse af tilsynet

Før ny dom

Anklagemyndigheden anmoder Samrådet, Region Syddanmark Damhaven 12, 7100 Vejle om en udtalelse.

Formanden sender kopi af Samrådets udtalelse til kommunen, der, såfremt sagen tegner til dom til anbringelse, så tidligt som muligt overvejer, hvor en eventuel anbringelse konkret kan være. Oftest er borgeren, når sagen peger mod dom til anbringelse, allerede flyttet ind på et botilbud.

I forbindelse med nye sager er det vigtigt for tilsynsførende at komme med i forløbet så tidligt som muligt for at forberede tilsynsopgaven og få kontakt til de instanser/personer, der skal involveres.

Den tilsynsførende vil således normalt blive indkaldt til retsmødet, typisk ved at politiets indkaldelse sendes til Samrådets formand, der videreformidler.

Efter dommen.

Tilsynsførende skal, så snart dommen er afsagt, orientere den udviklingshæmmede om, hvilken kommune der er handlekommune, hvem der er tilsynsførende, dommens vilkår, hvad disse indebærer, og hvilke rettigheder vedkommende har.

Kommunen bliver orienteret om dommen ved kopi af domsafgørelsen.

Såfremt tilsynsførende ikke er orienteret om dommen, skal samrådets formand sikre dette.

4.2 Kontakt med kommunen, herunder opgavefordeling

På baggrund af erfaringer med tilsynet de første år er det aftalt, at tilsynsførende udarbejder en tilsynsplan (TP) om, hvad tilsynet skal indeholde og fokusere på, og evt. kommer med forslag (kun forslag) til den kommunale del af støtten til borgeren. Derved skulle det blive nemmere for kommunen at udarbejde en handleplan for borgeren.

En TP er et værktøj til at præcisere alvoren i sagen, og til at sikre at tilsynsførendes viden kommer videre. Det kan endvidere være et godt redskab ved vikariat for en anden tilsynsførende.

Udgangspunktet er, at der kun skal laves TP for nye brugere. Den indeholder så vidt muligt information om tilsynsførende, borgeren, samarbejdsparter, pårørende, kriminaliteten, tilsynets opstartsdato, hyppighed af tilsyn i starten, boligforhold, helbredstilstand, borgerens ressourcer, aftaler mv.

Den tilsynsførende skal ved opstart af et tilsynsforløb og mindst en gang årligt have et møde med kommunen om den enkelte borger. Ved mødet aftales forløbet nærmere. Det årlige møde kan evt. slås sammen med statusmødet, hvor den tilsynsførende deltager. Det vil i nogle sager være tilstrækkelig med telefonisk kontakt.

Den tilsynsførende skal ved opstart af tilsynet sammen med kommunen skabe klarhed om opgavefordelingen mellem tilsynsførende og kommunen. Dette gælder i forhold til:

- Tilsynets udførelse vedr. den konkrete borger
- Udarbejdelse af indstillinger og udtalelser
- Beslutningsprocedurer om ændringer i domfældtes friheder i foranstaltningen (f.eks. hvis der skal ske administrativ anbringelse eller gives udgangstilladelse)
- Deltagelse i udarbejdelse af handleplanen fsv. angår det kriminelle område.

Ved ophør af et tilsyn holder den tilsynsførende et afsluttende (evt. telefonisk) møde med kommunen.

4.3 Rapportering til kommunen

Ud over et skriftligt eller mundtligt oplæg til det årlige møde med kommunen skal det konkret aftales, hvor ofte den tilsynsførende skal aflægge rapport til eller mundtligt orientere kommunen. Dette for at sikre kommunens tilsyn med målgruppen, der er en kommunal myndighedsopgave.

Oplæg og rapporter skal bl.a. beskrive

- Tilsynets omfang og hyppighed
- De pædagogiske tiltag og effekten heraf
- Eventuelle problemstillinger såsom overtrædelse af vilkår.

Udtalelsen til Samrådet kan evt. erstatte oplægget.

4.4 Løbende informationspligt til kommune og anklagemyndighed

Kommunen og andre relevante instanser informeres, så snart der opstår problemer, som kan have betydning for retssikkerheden eller for udførelsen af tilsynsforpligtelsen.

Hvis der skulle opstå problemer med borgeren vedrørende overholdelse af dommen, er det tilsynsførendes opgave evt. i samråd med kommunen, at informere anklagemyndigheden,

Kommunen skal i øvrigt i alle særlige situationer orienteres om forløbet.

4.5 Kontakt til Samrådet

Tilsynsførende skal ved anmodning fra Samrådet udarbejde en udtalelse, der indgår i grundlaget for Samrådets anbefaling.

De tilsynsførende deltager i Samrådets møder efter eget ønske eller samrådets anmodning.

5. Kontakt med den dømte

Det er vigtigt for tilsynet at have en tæt og kontinuerlig kontakt til borgeren, så det sikres, at risikoen for yderligere kriminalitet mindskes.

Der skal være tid nok til, at den tilsynsførende lærer den dømte godt at kende og kan opbygge et tillidsforhold til vedkommende.

Udgangspunktet er på baggrund af dommen at skabe udvikling på borgerens egne præmisser ud fra realistiske mål.

Tilsynet bør så vidt muligt forankres i det miljø, hvor den dømte opholder sig.

Dette skal ses i lyset af, at det er vigtigt at begrænse tilsynets indgriben til det nødvendige, således at sanktionen står mål med kriminaliteten, og der udvises respekt for den pågældendes måde at leve sit liv på.

Antallet af tilsynsbesøg til den enkelte borger sættes efter det individuelle behov. For de institutionsanbragte, hvor der er daglig pædagogisk støtte, vil det som udgangspunkt være naturligt, at besøgene koordineres med hyppigheden af møder med og afrapporteringer til kommunen.

Den tilsynsførende kan komme uanmeldt på institutionerne og øvrige steder borgeren bor.

6. Tilsynets fysiske placering, faglig udvikling mv.

Tilsynsførende er ansat i regionhusets socialområde. Det aftales med socialområdet, hvordan arbejdspladsen skal placeres herunder f.eks. mulighed for hjemmearbejdsplads, brug af mobiltelefon mv.

Det er lederen af socialrådets driftsafdeling, der har det ledelsesmæssige ansvar i forhold til tilsynsførende og opgaveløsningen.

Samrådets formand er i samråd med tilsynsførende og lederen af driftsafdelingen ansvarlig for fordelingen af tilsyn.

Det kriminalpræventive tilsyn bør så vidt muligt ikke knyttes op på andre forpligtelser, som f.eks. pædagogiske opgaver, hjemmevejledning m.v.

De tilsynsførende har ID-kort med billede.

Ved kort tids sygdom udfører de øvrige tilsynsførende tilsynet i den sygemeldtes område. Ved længere tids sygdom aftales forløbet med driftslederen og Samrådets formand.

For at skabe vidensdeling og erfaringsudveksling er det vigtigt, at tilsynsførende i nødvendig udstrækning afholder fællesmøder, hvilket aftales nærmere med Samrådets formand.

Regionshuset den 8. februar 2013

Elmer Lauridsen

Formand for samrådet.

Godkendt på Det Administrative Samarbejdsforums møde den 21. maj 2007.

Tilpasset 8. februar 2013